

ANUL VII.

Arad, Martie 1936

Nr. 3.

Școala Vremii

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de luniile: Iulie și August.

C U P R I N S U L :

I. Blăgăilă: Prețindem dreptul nostru.

Pedagogie teoretică:

P. Gallăș: Cu privire la democratism ca principiu de educație.

P. Șerban: Muzeul școlar — organizarea lui.

Observații și experimente pedologice:

I. Stana: Rezultatul testului Nr. 5 după Bonțilă.

Diverse:

I. C. Stoica: Puncte cardinale în haos.

V. Lădaru: Cele două altare.

Cărți:

G. Tulbure: Sate și dascăli.

B. Iordan: Învățătorii. — Florian Stănică

Oficiale:

Regulamentul secțiunii de ajutor mutual, depe lângă Banca
învățătorilor Arad, necrolog și raportul Băncii
învățătorilor — Arad.

Biblioteca Școlii
Băncii Școlii
învățătorilor Arad

Redacția: Arad, Bul. Carol, 66 (Casa Învățătorilor)
Abonamentul anual 60 Lei. 1 exempliar 6 Lei.

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANTIU**, inv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător.

Manuscisele nu se mai înapoiază.
Anunțuri și reclame se primesc după învoială.

Manuscisele, revistele pentru schimb și cărțile de recensat se trimit pe adresa: Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad, Bulev. Carol, 66 (Casa Învățătorilor).

Corespondența privitoare la administrație: abonamente, schimbări de adresă, revistele înapoiate etc. se trimit pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuț, Arad, str. Eminescu 43.

Abonament anual Lei 60.

Secretar de redacție: **ION BLAGĂILA**.

„Scoala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de luniile: Iulie și August.

Pretindem dreptul nostru

Corpul didactic primar se frământă în mizeria vieții. Învățătorii țin congrese și adunări, în cari tâlcuiesc pe rând toate durerile lor, protestează, votează moțiuni și expediază telegramme desperate, dar cu regret prea puțini sunt cei suspuși, cari le ascultă greul.

Necazul zilei chinue prea mult sufletul oropsitilor dascăli.

Li se cere acestora totul. În schimb ce li se dă?

Trebue ca un învățător să muncească metodic, științific, să facă educație înaltă, însă nu trebuie să mânânce!

Este cazul celei mai perfecte mașini moderne, care funcționează fără combustibil, sau în cel mai rău caz cu motorină.

Mai poate dăinui oare această stare de fapte?

Azi, țara noastră la care au lucrat efectiv învățătorii, să fie aşa de ingrată cu ei?

Celelalte categorii de salariați, au un echilibru bugetar. Dece nu s'ar putea permite o intrare în legalitate și cu învățătorii?

Crede cineva, că învățătorii — care au și în inimă și suflet idealul suprem nu numai în vîrful limbei — nu merită mai mult decât un tratament mașter?

Sau poate se crede ca pe timpul lui Frederic II, că

învățător poate fi orice sergent sau invalid, care poate îngăima câteva silabe.

Ar fi bine, să fim odată clarificați.

Profesorii noștri cari ne-au învățat, ne-au arătat viața frumoasă, ne-au dat un susflet cu totul departe de-a ne plânge; însă vedem că viața noastră plutește la voia întâmplării.

Și tocmai pentrucă ne-au format un spirit de echitate, plin de adevărul pur și încărcat de ideal, astăzi vrem să trezim la realitate visarea cu învățătorii.

Dacă, până acum salariile s'au plătit după ranguri, și după stele scăpitoare, de acum încolo trebuie o nouă orientare în salarizare, trebuie o rationalizare a salarizărilor, la baza căreia să stea cultura și munca pe care o prestează salariatul.

Se va obiecta și vor sări sus de bucurie la asemenea pretenționi. Se va spune chiar, că aşa este.

Noi ne permitem însă, să atragem atențunea și să îndrumăm pe cei care dețin și conduc destinele neamului nostru, să cerceteze sanatoriile de tuberculoși, să observe pe bieții învățători în ceasurile de clasă și să vadă atmosfera în care trăiesc.

Pentrucă nu e tot una să stai într'o sală cu câte o sută de elevi, (în cele mai multe cazuri) or, să impletești picior peste picior, să dai ordine, să semnezi hârtii pe care nu le cetești, sau să te plimbi tolănit în limuzine.

Bieții dascăli sunt periclitati de examene, hârtuiți de inspecții, persecuati de trepădușii politici și lăsați să rabde foame, de cei cari împart darurile banului în lumea aceasta.

Iar atunci când ei pe bună dreptate cer să li se dea necesarul trai și mai bine zis „minimum-ul de existență”, li se pun întrebări, ba sunt chiar bruscați.

Această mentalitate de a face dreptate după criterii de tradiție, trebuie să piară odată.

Băgați-vă domnilor ideea în cap, că învățătorii formează o adevărată armată. Sunt peste 50 mii, cu absenții din anul acesta. Și an de an numărul lor crește. Crește pentrucă se simte lipsa lor în țara aceasta, care trebuie să scape odată din stadiul ei orb, al analfabetismului. Nu vă bateti joc de răbdarea lor.

Pentrucă azi vă cer doar dreptul lor conștințit prin legile țării.

Să această atitudine poate să se schimbe mâine.

Fiindcă învățătorii au tot dreptul să pretindă dela țara aceasta răsplătirea muncii lor, cel puțin cu pâinea neagră a unei existențe sigure. Nu poate fi țara aceasta pentru unii mumă, iar pentru alții ciumă.

Deacea, Ministrul adevărat al școalei și culturii românești, Dr. C. Angelescu, are dreptate când sprijinește pe învățători.

Nu-l veți asculta, veți plăti scump indolenta.

Deocamdată învățătorii sunt strânși unui cu dragoste deplină, în jurul Ministrului lor. El î-a înțeles, însă și ei îl înțeleg.

Mâine... vom vedea ce vor face. E un semnal, care trebuie să se împlânte în sufletul fiecărui învățător.

ION BLĂGĂILĂ

Pedagogie teoretică

Cu privire la democratism, ca principiu de educație.

1. Paralelismul contemporaneității perfecte între starea socială a vieții și educație sau școală, este pusă în completă evidență de discutata problemă a democratismului pedagogic. Principiul de fond al democrației: participarea directă și conștientă a tuturor cetățenilor la cârmuirea societății prin stat, a fixat în sine însuși rostul școalei la aceea de a fi un surogat al societății, laboratorul preliminar, unde se modelează materialul dânselui, necesar și util. Și, în conformitate cu dezideratele create de aceste principii, problema democratismului educativ s'a măcinat pe rând în discuții:

asupra însăși realității sale ca stare socială, și asupra valorii acestei realități;

asupra compatibilității legilor sale, cu ale celui mai de seamă aspect al vieții moderne, după dânsa: personalitatea;

asupra corespondenților săi în pedagogie și întreg cadrul educației.

Un nonsens e însă bătător la ochi din capul locului: dat fiind raportul școală-societate, așa cum e pus, asupra căruia democratismul a fixat punctul de greutate, fără a se putea totuși făli cu crearea lui — cum nu e greu de dovedit și voi arăta mai departe — dat fiind acest raport, adică, pe de-o parte realitatea dinamică a societății (statul), realitate iminentă și necesară, iar pe de altă parte, datoria școalei de a munci în vederea acestui stat-scop, uimește și decepționează faptul, că problema democratismului ca principiu de educație s'a pus și se pune încă, nu altă ca o chestiune de ordin irefutabil vital, cât, ca o problemă sau mai bine zis pur și simplu un curent între celelalte; iar probele din punct de vedere practic, efectuate, au un pronunțat caracter de staticitate și sporadic, putând fi pe degete numărate.

Aceasta, pentru că elaborările ideologice ale chestiunei, de departe de ași fi elucidat dreptul de existență, poartă încă în ele înșile păcatele lor.

2. E una dintre scăderile de neinlăturat ale naturii omenești, neputința de a privi spontan o problemă din toate punctele de vedere. În cursul oricărei discuții, ne lovim pe rând de toate extremele, pentruca abia într'un târziu să găsim linia justă, deobicei medie. Nu fiindcă adevarul de orice natură acolo s-ar găsi, ci fiindcă datele oricărui complex atașat unei probleme, le raportăm fatalmente, la cea mai mare dintre toate: necesitatea general-umană și prin prisma acestui raport vom reține locul unde firele complexului, în cel mai mare număr posibil, suprapuse, sunt corespunzătoare cerințelor ce puternica problemă leagă de dânsеле. E locul unde se întâlnesc: imperativul categoric al lui Kant, cu identificarea idealurilor moral social a lui Durkheim; minimul de condiții al lui Stuart Mill, racismul lui Gobineau și Chamberlain, și chiar unilateralitatea materialismului istoric al lui Marx.

În lumina acestui etern adevar, care nu stă la discuție cu nimeni să ne întrebăm, dacă în primul rând, democratismul ca rațiune socială își justifică prin valoare sau infăptuirile, existența perceptelor sale? Pornind dela afirmația introductivă, că datorită sieși societatea actuală e pusă cu totul pe alte baze, față de cea antică sau a evului mediu, și încheind cu ideea-frontispiciu, că într'un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, statul va ajunge să fie condus de întreg blocul cetățenilor, rațional și direct, vedem că ambele percepțe se dovedesc absurde dintru început. Întâi pentru că prin afirmarea nouății sale principale, democratismul se anulează singur, făindu-și de sub picioare creanga solidă a continuității, perfect neinlăturabilă, fără de

care nu se poate accepta nici întreagă viață omenirii, nici vreuna dintre revoluțiile cari i-au reînnoit suprafața și nici chiar Creștinismul, cea mai mare dintre toate. Iar cum va ajunge vreodată statul să fie condus nemijlocit prin forța personalității tuturor cetățenilor, ne-o arată prea bine situația actuală a evoluției societății; când democratismul, în locul celor mai neînsemnate infiripări, cari raportate legii necesității general-umane, să arate un plus cât de infim, își demonstrează pretutindeni ineficacitatea și neputința. A porni argumentarea acestui netârgăduit adevăr, înseamnă a face un lucru inutil, și înseamnă încă, dată fiind gravitatea chestiunei, primejdia căderii în sentimentalism și polemică. Viața de toate zilele ne arată prea destul, cum societatea democrată, prin nesocotirea fondului, a continuității — a evoluției însăși, deci — a ajuns să se destrame într'o juxtapunere de forme și结构uri, goale de sens, necorespunzătoare adevărătului bine uman, deci dăunătoare.

3 Acest fel unilateral de a considera, se distinge și mai departe în procesul de formare a ideologiei democratice, și anume, la elucidarea chestiunei individualitate-personalitate, și rostul lor social.

Când problema s'a pus pur și simplu, fără adâncire, Spencer nu s'a sfuțit a spune, că societatea viitoare va face să dispară colectivitatea, spre triumful definitiv al individualității, această individualitate fiind nici mai mult nici mai puțin, decât realizarea în fiecare a colectivității opuse: omul — stat. Un soi de perfect anarchism, căruia i-s'a opus, pe deoparte legea morală posibilă numai în funcție de societate, iar pe de altă parte, renașterea nevoii de autoritate, fără de care a concepe viabilitatea societății — implicit a individului — nu se poate. Ideologia democrată a procedat atunci la diferențierea noțiunilor individualitate și personalitate. Plecând dela apariția conștiinței care după d-l prof. Rădulescu-Motru este „instrument de adaptare la mediu” sfera noțiunii de personalitate a fost pe rând umplută cu întreg aportul evoluției societății, prin influența diferențierii valorilor și diviziunilor muncii, cu alte cuvinte, i s'a atribuit personalității psihicul din om, în opoziție cu ceeace strict dela natură a primit animalul, biologicul, care a rămas în sfera noțiunii de individualitate.

S'a făcut vinovată aci ideologia democrată de un exces de zel speculativ, asemănător mult cu mânuirea argumentației nu pentru evidențierea purului adevăr, ci în deosebi în vederea demonstrării unor date apriorice fixe, apăsarea prejudecăților de care tocmai dânsii încercau să se desbare complet. Pentru a fi în analogie față de negarea legăturii dintre principiile sale bazate, cu ale altor faze sociale, din punct de vedere al continuității, s'a pronunțat și în cadrul acestei discuții, totalmente și definitiv pentru importanța unică a personalității, în detrimentul nu mai puțin total și definitiv al individualității, mergând până la concluzia finală că individualitatea este contrară personalității, deci contrară societății și ordinei.

Și astfel, extremismul în care căzuse Rousseau la Dijon, acum două sute de ani — căruia dealcum, avu să-i mulțumească premiul și faima — își găsește la fel de extremist răspuns tocmai în zilele noastre. Cât e de ciudată această ignorare a biologicului, a puternicului complex de eredități, a tot ce în afară de personalitatea conceptului democrat, există direct naturalmente în om, să nu ne sfîm a spune: a animalului dintr'însul, atunci când toată viața socială, toată știința — pedagogia democrată nu mai puțin, în continuare — nu fac altceva decât să-i releve mereu importanța existentă și adevărată vecinic, cu o valoare a sa indisutabilă, nu subpusă, cu atât mai puțin înlocuită sau înlocuibilă, sau proprie anulării, ci de-adreptul alăturată spiritualismului! Individualismul și personalitatea, chiar în hainele principiale oferite lor de gândirea democrată, sunt cele două jumătăți constitutive ale eului, a căror armonizare determină omul perfect apt societății, cât privește stadiul evolutiv în care aceasta s-ar afla, raportul este întodeauna cantitativ, nu calitativ. Nici odată, nicăieri, cuprinsul unui complex de valori vitale și morale, în sens frumos teologic — nu au fost înlocuiți, ci doar modificăți; o modificare de suprafață, nu de conținut, contrar părerii lui Levy-Bruhl și a altor sociologi.

Căci trebuie identificată această suprafață cu formele statice, sub cari într'un oarecare timp dat, apare societatea omenească; iar, mai departe, identificând conținutul cu dinamicul istoric de totdeauna, al cărui fond este — am spus — tocmai animalicul nedreptățit de către democrație. Biologicul, individualitatea: fond etern și sfânt, dătătorul vieții de veacuri, condiționalul colectivității, fusul central pe care se 'nfășoară' planul existenței umane. Și astfel, afirmarea că, pe măsură ce societatea progresează accentuarea fatală a personalității face ca insul să se depărteze din ce în ce mai mult de grup biologicește, pe când din contră, psihicul determină realipirea, este veridică doar la aparență, realitatea pe hârtie. Sau, dacă de-abinelea reușește să devină document omenesc, are acest noroc, cum vom arăta mai departe, datorită unor infructuoase, deși de merit oarecum, experiențe.

4. Căci la transplantarea democratismului în pedagogie, se opune de-a dreptul, nerealizarea sa conformă pe frontul social și sociologic. Putând însă lărgi sensul atribuit printr'ânsul școalei, de a fi laboratorul preparator de elemente necesare, până la acela de a deveni cândva și un corectiv, să scoatem astfel de aci justificarea experienței cu cele 2000 de tineri din Los Angeles, a sistemului din Dalton, a claselor mobile din Winetka, a școalei lui L. Meutter din Elveția, și a conducerii de sine a clasei experimentată la noi de d-l. prof. **Radu Petre**.

Cu rezervă, față de infăptuirile americane îndreptățită de starea socială de acolo, care e un ciudat compromis de bine și de rău uman, fără a me-

rita numirea de democratism **ajuns**, decât din punctul de vedere al lipsei continuității biologice — și spirituale; civilizația lumii noi este cu totul deosebită de a noastră și prăpastia căscată între dânsenele zădănicind aprioric eficacitatea oricărei încercări de împrumutare a valorilor. Aproape la fel se postează starea socială a poporului Elvețian, însă au mai multă bază etnică, oferind aspectele unui democratism realizat în amănunte, dar din cauza grămadirii acolo a tot ce ratatul principiu are pretutindeni sporadic, arată întocmai aşa, cum se lustruește și perfeționează materialul destinat unei expoziții.

Cât privește probele făcute la noi în România, au încă în favorul lor primordialitatea preocupării de ordine, fără neglijarea celorlalte adevăruri pedagogice și sociologice. Ceeace d-l prof. Radu Petre a încercat, a fost, transpunerea formelor de instituții existente, în școală, pe bază pur morală; bază care lipsind însă la instituțiunile veritabile ale societății, va face să se destrame după primul pas în viață, tot ce școala clădește.

5. Prin urmare în ultima analiză nu ne rămâne nimic din democratismul pedagogic propriu zis. Pentru o mai bună înțelegere, să împărțim în două conținutul ideii:

partea inclusivă a democrației, aportul dânselui ca normă socială, și educativă care aport a fost rezumativ examinat în cursul acestor rânduri și prin sine însuși, dovedit inutil;

și partea fondală, adică: 1. Școala ca factor de construcție și corectiv, 2. Necesitatea educării masselor, — parte care trebuie considerată ca importantă, fiind chestiune de valoare vitală eternă a societății, asupra căreia democratismul a accentuat doar discuția — e singurul său merit, deși nu mic — și căreia i se va găsi răspuns în cadrul unei alte probleme, ce nu va întârzia să-și impună zorile sănătoase și bune, punându-se pe sine, cu toată tăria, în balanță discuției.

Anume: problema naționalismului integral — ca principiu de educație.

1. Noțiunile de stat și societate nu se pot despărți din punct de vedere al proprietăților, aşa cum face gândirea democrață. Căci am mai spus, statul nu este altceva decât expresia dinamică a societății; definiția curentă, de formă juridică a societății, fiind prea strâmtă, și, nu e greu de găsit, necorespunzătoare. Doctrinei naționalismului integral îi rămâne sarcina să demonstreze că nu se poate concepe neegalarea pasului evoluției lor — cum democratismul afirmă, și se comportă chiar pentru faptul simplu, ca trebuie să fie unul și același lucru.

2. Sociologia democrață desconsideră și află contradictorie îndrăsneala filozofică a lui Spencer, privitoare la eventualitatea omului-stat; cu toate că extravaganta marelui gânditor englez, în baza unei logice oferite de însăși această sociologie, poate fi găsită curat vizionarism... democrat.

In evoluarea personalității moderne, Spencer vedea un proces de eliberare a singuraticului de sub tutela societății, spre decadență acesteia, prin cucerirea treptată a posibilității de a face față independentă sumei de norme realizată de către progres și puse până acum în funcționare de către societate. Iar democratismul pretinde evoluarea aceleiași personalități — Spencer îi spunea individualitate, dar, am arătat, e tot una — până la a ajunge să se găsească în singuratic, răspuns uniform, precis și direct, la toate întrebările de ordin structural și vital, ale societății.

Identitatea e perfectă.

Petru Galis

Muzeul școlar (organizarea lui)

In această revistă s'a scris despre muzeul școlar. Acum revenim cu un mod de organizare.

E bine ca pentru fiecare lecție — la care se poate — să avem materialul necesar în muzeul școalei.

Muzeul școlar — chiar în forma sa inițială — trebuie împărțit în grupe sau secțiuni, pe materiile de învățământ. Așa bunăoară să avem 8 grupe.

1. **Intuiția și Șt. Naturale.** Această grupă va surprinde; materii prime și fabricate, frunze semințe, plante medicinale, secțiuni din lemn, roci minerale, tablouri, în spirt; broaște, șopârle, pești, șerpi și a. s. a.

Avem o mulțime de societăți miniere, care trimit cu placere minerale pentru școli.

Astfel având aceste ne vom face diferite planșe pe care le vom așeza cât mai estetic ex, la planșa cu viața de vie vom așeza: frunză și floare, tulipană alătorea viaței de vie, struguri albi, roz și negri în spirt, vin alb, vin roșu, coniac tescovină, oțet de vin și magiun de struguri.

La grâu, spicul, tulpina cu rădăina, paiele, grâul, făina de lux, de pâine tărâțe, scrobeala (în sticle). La cânepă: semințele, uleiul, tulpina, măduva, fructul. Semințele și ce se fabrică din ele, ex. la prun, fructe uscate sămburii magiun țuică.

2. **Fizica și chimia:** va cuprinde aparate simple, metale diferite tuburi de sticlă, bastoane de sticlă, bile, inele, lampă de spirt ect.

3. **Istoria.** Aici vom procura tot felul de tablouri istorice, unele, arme vechi, instrumente arhaice etc.

4. **Geografia.** Această grupă va cuprinde: hărți, glob, planiglob, cărți poștale ilustrate din diferite localități sau din străinătate cuprinzând vederi de orașe, peisagii ect.

5. Aritmetică și Geometria. Aci vom avea, măsurile de lungime de capacitate, mașina de socotit și diferite corpuri geometrice lucrate din carton sau din lemn.

6. Desemnul. Secțiunea aceasta cuprinzând tot felul de gravuri decorative și motive românești.

7. Religia. Aci vom avea tablouri biblice, icoane ect.

8. Etnografia. Această materie de învățământ nu există în programa noastră analitică. Această grupă va oglindii trecutul localnic cuprinzând; cusături naționale, scoarțe, unelte veclii localnice, ouă încondeiate, fluere cornuri jucării din lemn ect. ect. Pe lângă aceste ar fi bine ca să păstrăm în fiecare an: teme, compunerি, desemnuri caiete de caligrafie obiecte de lucru manual pentru a se vedea, — cât se poate — dela an la an, evoluția și rezultatul învățământului statonnicind astfel legătura între trecut și prezent.

Întocmirea unui muzeu școlar în practică e lucru ușor.

Oricare învățător muncind cu însușire pentru aprovisionarea școlilor cu materialul didactic, despre care am vorbit își va ușura munca din școală, făcând un serviciu statului, ridicând totodată și prestigiul școalei românești la nivelul pe care îl merită.

Cu entuziasmul învățătorului și cu puțină cheltuială, se poate organiza pe lângă fiecare școală un muzeu școlar pentru că ce greutate va fi de pildă la întocmirea unui herbar care să cuprindă plante de tot felul, cereale de prin partea locului ect. sau la întocmirea unui insectar, pe cari insecte copiii le vor prinde cu ocazia diferitelor excursii fixându-le cu ace pe carton. Animalele mai mici din apă pot fi păstrate cu ușurință în sticle cu spirt. În cutii de chibrite putem păstra făină de: porumb, orz, ovăs, grâu ect., semințe de tot soiul, sare, zahăr, piper cuișoare ect. Aramă, fier, plumb uzate în loc de metale. Uneltele plugarului pot fi lucrate chiar de copii la ora de I. manual la fel cusăturile și alesăturile de către fetișe. În excursii mai putem aduna pietri de tot felul, pământ argilos, nisipos, humus, văros, roci, cărbuni și minereuri, în regiunea deluroasă. Planșelete de Șt. Naturale se înțelege le vom presa numai în sugativă.

Planșele le putem face din carton de 2 mm. grosime, după mărimea dorită.

Metodele de organizare ale muzeului pot varia.

Fiecare învățător e liber să și-l creeze cum crede de cuviință. Materialul strâns, catalogat, așezat pe grupe și păstrat cu grijă poate fi păstrat o viață întreagă. Reînoit mereu, ajustat completat, schimbat, poate trăi cât și școalla **secole de-arândul**.

O astfel de școală înzeserătă este mândria învățătorului care o conduce. Prin aceasta își va ușura munca din școală, făcând totodată și un serviciu statului ridicând mult prestigiul școalei românești, la nivelul pe care îl merită.

Observații și experimente pedologice:

Rezultatul

testului No. 5 de memorie pentru forme geometrice de Fieron adoptat de G. Bontilă, și aplicat la elevii de clasa I ai școalei normale de învățători din Arad, în ziua de 30 Noembrie 1935, ora 9 - 10 a. m.

Testul s'a aplicat la 39 elevi. S'a procedat conform instrucțiunilor. (Tehnica testelor psihologice de Gh. Bontilă pag. 85). Experimentul a durat 2 minute. Primadată li se împarte foile 5 A. pentru a intui bine (observa) cele 8 forme geometrice și a sublinia figurile cărora le lipsește colțul stâng de sus. După aceia trebuie să observe în foile 58 formele geometrice din 5 A și să le însemne cu o cruce înăuntrul lor. (Foile 58 conțin 24 forme geometrice).

Rezultatul e următorul:

Punctele bune – Punctele rele = Rezultatul (PB – PR = R).

Ei se compară sau se raportează la etalonul dat (Tehnica testelor: Gh. Bontilă pag. 86).

Pentru a avea o idee generală despre elevii clasei I din punct de vedere al memoriei pentru formele geometrice – am totalizat numărul elevilor ce cad în același quartil și am socotit și procentul ce-l reprezintă din totalul elevilor, asupra cărora s'a aplicat testul.

Rezultatul este următorul:

Perc. 0 – 25 quartilul inferior	9 elevi	= 23,08%
„ 25 – 50 medianul inferior	26 „	= 65,67 %
„ 50 – 75 superior	3 „	= 7,69%
„ 75 – 100 quartilul superior	1 „	= 2,59%
	<hr/>	
	39 „	100.00%

Știind, că orice insușire psihică poate fi subnormală, normală și supranormală și mai știind, că o funcțiune psihică este considerată inferioară, adică subnormală, când este cuprinsă între percentilele 0 și 25, quartilul inferior, și dimpotrivă, când este cuprinsă între percentilele 75 și 100, quartilul superior, e considerată supranormală, iar cele cuprinse între percentilele 25 și 75 (medianul inf. și sup.) sunt considerate ca normale. Din tabloul de mai sus, constatăm că în ce privește memoria pentru formele geometrice, avem: 23,08% elevi subnormali, 74,36% normali și 2,56% supranormali.

Stana Ioan, cl. VIII.

Diverse

Puncte cardinale în haos

Răspântia veacurilor. și simți neliniștea rătăcirii care te așteaptă. Spațiu temporal al culturii de azi, și-a închis ciclu. Cântecul de lebădă, Der Untergang des Abendlandes, își poate profila umbra. Suntem la început de veacuri, sau la începutul unui nou ciclu cultural Spengler se verifică. Deasupra capului nostru plutește greu norul sfârșitului. Dincolo, săgeata idealismului, n'a străfulgerat taina timpurilor. Infinitul își țese ființa din plămada temporală a idealului, transfigurat și estompat în amurguri.

In crucea veacurilor, sufletul se regăsește în fața eternității, sub raza directă a verificării prin conștiința raporturilor. Eternitate și clișă, conștiință și lut; datoria, ca o risipă a ființei în sufletul umanității, față cu umbra fără glas a interesului mărginit și mic. Lumină și întuneric, ideal și mărginire. Sufletul se vrea — hipostaziat în existența ontologică a idealului, pentru a-și actualiza finalitatea.

Ritmic, ciclurile se 'nchid și se deschid, cântând simfonia eternă și infinită a lumii.

Și'n lăuntrul lor generațiiile se succed pe scena istoriei îspășindu-și dramatic în fața clipei, existența efemeră și fatală.

Generații continuative care împlinesc crezul uneia care l-a trasat, generații care trăesc în structura unei forme de cultură și care transformă crezul, în împlinire. Aceste sunt generații care contribue la împlinirea cuplului de reacțiune, crez și act în mijlocul unei forme de viață.

Sunt generații la margini de sfârșit de timp. La marginea împlinirii, atunci când idealul s'a realizat în act. Generații, asemenei omului obosit epuizate, stoarce de vлага creatoare, care-și transformă *datoria în drept*, se epuizează în sterila luptă contra germinării noilor forme. Profitoare, interese, lipsite de cultul adevarului, de credința actului creator, generații care cer fără a da, și care consumă fără a creia.

Sceptice sau cinice, care trăesc moda cu setea de vanitate a semiductului, care-și vând chiar credința pe prețul arginților.

Generații servile, lingușitoare, ruină, animalizate, istovite, viciate, și 'ndo-bitocite. Generații profitoare.

Sunt generații însă care se nasc la 'nceput de timp. Acolo unde se 'ncercă pulsăriile unei forme nouă și unde se istovesc respirațiile unei forme ce și-a împlinit sorocul. Marginea între două vremi, una care apune cu tot tezaurul pe care l-a format, alta care se naște purtând lozinca unui imperativ: voința de a ceea.

Aceasta-i generația creatoare, inspirată căci trăește anticipat forma noii culturi sub haina idealului, și potrivit căruia răsădește în pământul întors, fără mișcare, plantația fericită care va îmbrăca și va fructifica în noua formă de viață.

Această generație își începe viața în nodurile dintre cele 2 forme, în care generațiile creative se încrucișează cu generațiile profitoare, și când adesea desnodământul este violent.

Nu tuturor generațiilor le revine meritul a se numi generații creative. Unele fatal se nasc în mijlocul unei forme și trebuie să continue cu ardoare la împlinirea crezului acelei forme: **generații continuative**. Altele se nasc la sfârșit de timp și trăesc fatal clipa epuizată de idealul cristalizat în forme, și cari nu mai simt legătura tainică, puternică, a omului cu unanimitatea întreagă, generații sfârâmate în indivizi — interesați direct — cari se grăbesc să risipească bunul comun, luând fiecare în beneficiul său cât mai mult: **generații profitoare**. Altele cari se nasc la început de vremuri nouă, când simt în ele chemarea de a crea din nou, de a începe un nou ciclu, de-a deschide un nou drum, de-a sămăna sămânța din care să răsără noul ideal, de-a contura crezul, pentruca rând pe rând generațiile cari vor veni să poată purta flacără luminii mai departe din mâna în mâna, până ce vor reuși să înalte temple, culturi, spiritualități credințe nouă în lumina căroră omul să ia transfigurarea formei din care face parte: **generații creative**. Generații inspirate, cari trăesc anticipat sub forma de ideal nouă structură a formei de viață.

Istoria e mărturie. Elan creator, muncă și cântecul lebedei care moare sunt cele trei momente ale marilor cicluri culturale.

Aceste reflecții se verifică prin glasul inspirațiilor generației creative. Drumurile pe cari le va urma în nomenclatura umanității, națiunea noastră, care trăește într'un moment lipsit de ideal, fac obiectul încercărilor de formulare a întregiei generații de azi. Minți autorizate, cari și-au impletit ființa în cultura neamului, încearcă o descifrare a liniei ciclice în noua formă. Tineri îndrăzneți, mai mult inspirați, încearcă prin simțuri noi, să prindă glasul de peste nori. Se așteaptă deschiderea cerului.

Unii văd — cei tineri — soluția, în cuplu dintre tradiție și revoluție. Una din cele mai autorizate minți, îl formulează sub numele de Românism: C. Rădulescu Motru. Iar azi inspirațul, creștinul, mistic și poet Nichifor Crainic îl formulează în glasul din cer — al lui D-zeu — adresat neamului românesc în dreapta ortodoxie mărturisit și întărit de tradiția religioasă a neamului. (Puncte cardinale în haos, 1936). Criza pe care o încercăm în momentul prezent, e o criză ontologică, spune Nichifor Crainic.

„Infiorătorul catolicism al epocii noastre, răscolinind până în taina exis-

tenții contemporane, lasă să se vadă acest adevăr spiritual, fundamental al vieții, precum muntele basmului se despiciă în două lăsând să se întrezăreasă pe o clipă prin deschizătură, apa fără moarte în adânc, din care cine bea nu mai moare. Criza contemporană nu e numai economică, nu e numai finanțiară, nu e numai politică, nu e numai socială, nu e numai morală, ea e o criză ontologică ce pune din nou problema originii vieții și deci a destinului omenesc" (pag. 26).

Dintre idealism, după care singura realitate e ideea, materialism, după care nu există nimic afară de materie și energie fizică, dl. Nichifor Crainic rămâne adeptul spiritualismului, care cuprinde și spiritul și materia, soluționând armonios antinomiile celor două doctrine extremiste. Spiritul e afirmat materia e netăgăduită. Dar spiritul e primordial și exercită asupra materiei primatul său patern.

Ordinea cosmică în toată divina ei frumusețe, nu e opera hazardului, ci opera spiritului care și îmbracă în formele existenții pasta amorfă a materiei. Omul e trup din materie și spirit din divinitate. De-aici concepția Domniei-Sale despre cultură și civilizație. Civilizația e legătura omului cu pământul, cultura e legătura omului cu cerul. Așa, omul de credință domină vremea, crează istoria. Formula magică a ordonării elementelor, este în ortodoxismul credinței noastre, care și îmbină subteran rădăcinile sfîntite în toată scara valorilor culturale.

Tradiție și spiritualitate ortodoxă, Românism, tradiție și revoluție, sunt licăriri de orientare. Incotro ne vom îndepărta?

I. C. Stoica.

Cele două altare

„Înaintea mea am două altare la cări voi slugi în fiecare zi: Biserica și Patria” P. S. S. Andrei Crișanul, 10. XII. 1935.

Rareori se poate exprima o necesitate spirituală inexorabilă a unei epoci o directivă, sau un drum nou larg ce se deschide spre zări luminate, în aşa de puține și aşa de cuprinzătoare cuvinte ca acelea rostit de P. S. S. Andrei Crișanul în cuvântarea ținută în 10. XII. 1935 imediat după alegerea P. S. Sale ca episcop a Aradului. P. S. Sa se angajază solemn în fața lui Dumnezeu și al oamenilor ca pe timpul cât va păstori credincioșii Săi, să slujească zilnic celor două altare.

In vremile acestea de absentism religios și național, când oamenii ce suflă adevărat, sunt din ce în ce mai îngrijorați de drumul greșit spre caru se îndrepta spiritualitatea românească, aceste cuvinte cad ca picăturile de

unt de lemn pe focul ce mocnește sub cenușă. Un drum larg și luminos, o perspectivă măreață se desenează pe pânza viilorului acestui colț de țară, pe el vor merge fiii bisericei și ai neamului, călăuziți de un vrednic păstor, a cărui minte e bogată în înțelepciune și a cărui inimă e plină de iubire pentru poporul său.

Nimic mai frumos ca slujba de preot al acestor două altare. Nimic mai de folos spiritualității neamului ca moțiunea lor în legătură indisolubilă. Istoria ne-a dovedit cu prisosință că biserică și patria sunt pentru neamul românesc două lucruri sfinte pururi nedespărțite. Dacă am fi pierdut biserică nu ne mai regăseam patria. Marii noștri vladici — păstorii venerați ai poporului românesc în trecut — au înțeles cu mintea lor înaltă sfânta legătură a celor două altare și din slujba lor vrednică și ardentă, din tămâia și din focul pe care nu l-au lăsat să se stingă din aceste altare, să a născut marea țară românească de azi. Si dacă focul de pe altarul patriei nu s'a stins în Ardealul tuturor suferințelor, meritul cel mare este al slujitorilor altarului bisericesc, cari au înțeles să strecoare în altarul bisericii, misul altar național și să-i alimenteze flacăra cu unt de lemnul iubirii de patrie, ținând-o trează și mărind-o mereu până în ziua cea mare, când a izbucnit în uriașul foc de iubire și jertfă, care a fost răsboiul mondial pentru noi. Bucuria noastră e nespus de mare, când în aceste vremuri neînțelese, când iubirea de patrie se ascunde ca cenușereasa prin sufletele celor simpli și modești, un prinț al bisericei rostește adevărul care trebuie să lumineze România. Când firul urei stârnește nisipul din afara hotarelor, când fiarele neadormite se reculeg din debandada înfrângerii și privesc cu ochii roșii de ură și de foame trupul Tânăr al scumpei noastre țări, ce alt imperativ s'ar impune sufletului nostru dacă nu cel național?

Atunci când vipere se ascund în sânul neamului și îi inoculează otrava sectariană, imorală și atunci când negustorii de murdării otrăvesc tinerimea cu scrieri inepți în cari împroașcă noroiu asupra a tot ce avem sfânt în cer și pe pământ, ce imperativ ni-s'ar impune mai cu tărie ca reeducarea religioasă a neamului și distrugerea dușmanilor sufletului său și ai credințe sale strămoșești?

Câte lacrimi nu s'au vărsat la picioarele altarului patriei, câți ochi nu s'au stins priveghind focul sacru al iubirii de neam, dealungul atâtior veacuri de suferințe amare. Pe orice filă a istoriei românești îți pleci ochii nu vezii decât lacrimi, dureri și sânge. Am sfîrșit altarul cu sâangele milioanelor de strămoși morți în luptele uriașe de apărare a patriei și legii românești. Sfinte ne-au fost nouă totdeauna aceste altare, dar ne-au devenit și mai sfinte prin jertfele făcute întru apărarea lor. Si sfinte le vom păstra deapururi, apărându-le cu abnegație căci ele reprezintă viața noastră.

In acest veac al tuturor intunecimilor, când se divinizează și se profanează totul — fără măsură, altarul bisericii și al patriei trebuesc veghiate mai cu osebire. săgeți otrăvite se îndreaptă spre ele din toate ascunzișurile.

Dacă am pierde aceste altare, pierduți am fi și noi căci am pierde cele mai mari puteri ale sufletului nostru. Biserică ne dă pacea interioară, iubirea patriei ne dă avântul spre jertfă și eroism. Când și-ar pierde aceste înșușiri ce ar deveni sufletul nostru?

La frontieră aceasta vestică unde bat atâtea vânturi puternice și de unde se audă peste hotare vuetul urii înăbușite ce așteaptă ziua deslănțuirii, ojelirea sufletelor românești, pînă credință în Dumnezeu și patrie, e o datorie sfântă. În fumul minoritar de tămâie a se înălța spre boltă ca o jertfă adusă cu inimă curată Celui prea Înalt, să amestecăm pururi rugăciunea arzătoare pentru prosperitatea patriei și pentru crotarea și în orice ceas. Orice candela vom aprinde la icoana unui sfânt, undelemnul să ardă ca o rugăciune pioasă pentru zilele bune ale acestei țări încercate prin atât de multă suferință.

In fiecare suflet de român, candela iubirii de Dumnezeu și de neam trebuie să ardă mereu ca o lumină dulce care gonește întunericul din suflet și îi luminează drumul ferindu-l de prăpastiile pline de întuneric și moarte. Ca un far ce luminează pustietăți de valuri mișcătoare, ca steaua polară călăuză sigură și neclintită în oceanul spațiului, vedenia măreață a patriei ocrotită de mâna lui Dumnezeu, e cea dintâi și cea din urmă țintă a vieții nobile.

Ah, slujba la cele două altare e nespus de frumoasă și nobilă! Fericire de închinătorii acestor altare! Si fericire de slujitorul încredințat de Domnul să țină pururi treaz focul sacru al singurilor și celor mai sfinte dintre altare.

Vasile Lădaru, inv. Bătuța-Arad.

Cărți

Safe și dascăli este titlul nouui volum apărut de câteva zile, din condeul d-lui inspector general *Gh. Tulbure* cunoscutul și bine apreciatul publicist ardelean. Noul volum cuprinde un bogat mănunchi de articole și cugetări curente și aspecte, schițe și icoane, reflectând viața școlară și frâmantările dăscălimii din epoca noastră postbelică.

Contactul permanent și îndelungat al distinsului autor cu realitățile școlare din Ardeal, spiritul său critic obiectiv, ajutat de o vizionă clară și de o ținută autentic literară, constituesc garanția deplină, că noua lucrare este o lectură savuroasă și plină de folos sufletesc pentru dascălii satelor noastre.

In numărul viitor vom reveni mai pe larg.

„Invațătorii“ de B. Iordan. De câțiva ani înfloresc în vitrinele

librăriilor atâtea gânduri și idei sublimi, imprimate în celuloza circulatorie, în cărți compacte, în volume dense, pline de viață, elan și reconfortare. În deosebi romanul trăește o epocă de invazie.

Desigur, nu toate pot viețui peste clipele efemerului, dar nu e mai puțin adevărat că sunt căutate de publicul cetitor. După câte știm, scriitorii s-au adaptat cerințelor vieții, deși parcă mai normal și mai dorit ar fi fost să fie invers.

Trăim epoca de elerescență a literaturii noastre, ce-și caută săgaș de trăinice, pionii se fixează pentru mult timp, umplutura se pierde și pașii siguri spre progres se văd, rămân și continuă.

Medii și probleme variate sunt disecate de minși competențe, și cunoșcătoare, în opere de artă ce infruntă cu semesi rigorile oricărei critice, după criteriile cele mai riguroase. Și dacă pentru un moment dictează opinia interesată a reclamei și cronicilor subiective, timpul și simțul critic al cetitorului plasează, de multe ori înaintea criticei obiective fiecare carte, fiecare nume. Câte stele n'au apus, „câți luceleri nu strălucesc, Cu toată avalanșa indiferenții unor anumite „cenacle“, „criterii“. În totul celor ce promit cu certitudine împlacabilă se integrază fidel, un nume ce se impune încet, dar trainic. Este B. Iordan, al cărui ultim roman: „Invățătorii“ ne-a bătut în geam în sărbătorile nașterii lui Hristos.

Modest, dar perseverent și virtuos al frazei simple și-al creației autentice, a pătruns pe început în rariștea câmpului literaturii noastre. Mai întâi cu „Vitrine în păpuși de porțelan“, apoi cu „Normaliștii și continuând cu „Delta — pământul ispitelor“, premiate.

„Invățătorii“ sunt o continuare firească a „Normaliști“-lor — Ce ne amintește tangențial pe „Noul seminar“ al lui Donici, fără neverosimilul și brutalitatele de acolo. „Invățătorii“ usât rupt din viața noastră a tuturor, din sufletul fiecăruia. Elanul, ca și decepția, mediul, adaptarea la realități, cancanurile vieții sociale, parvenirile, criticele eronate dintr-o parte și alta dintre „generații“, selecția inechitabilă prin examene ridicate, lașitatea și lichelismul și sacrificiul, toate sunt închegate măestrat în acest roman, cu virtuozitate de artist.

Subiectul? Capitolele? Eroii?... suntem noi, oricare dintre noi, viața noastră a celor tineri, din orice sat, din orice regiune, în special a celor din regiunile minoritare.

In orice parte a țării sunt felurite concepțiile de viață — strâns legate de temperamente — sunt elemente de toate mâinile, organe de control de cinstire, dar mai ales de pomâna, fricțiuni între cei de o vîrstă, din motive meschine și banale, între aceștia și generația celor „bătrâni“. Toți au dat examene inechitabile, unde s'a pus baza pe memorie, noroc și inspirația de

moment. Mici aventuri, grave confecțe de idei și sentiment, lupte meschine, lașe, etc.

Dacă alii au literaturizat viața învățătorilor, după imaginea, gând ideie și informație, d. Iordan, ca unul ce trăește această viață, a redat realitatea așa cum se prezintă, prea real chiar. Este actualul până la zi, o cronică fidelă a vieții fiecărui dintre noi și a autorului în deosebi.

Era așteptat — de dorit — ca cineva dintre noi să prindă în mod real viața de sbucium, de trudă, de sacrificiu, de dăruire nețârmurite, a acestui apostol al neamului. L-am găsit, pe acela în d. B. Iordan. Începutul făcut este destul de interesant, dens și virtuos. Continuarea va veni, ne-o promite autorul care anunță ca urmăre, al treilea volum: „Revizori și inspectori”.

Un sfat prietenesc însă. Să abondoneze unele expresii „fari” cam de suburbie, care nu cadrează cu ideile limpezi și savuroase

Florian Stănică

Regulamentul secțiunii de ajutor mutual pe lângă Banca Invățătorilor din județul Arad.

I. Înființarea și denumirea

Art. 1. Se înființează pe lângă Banca Invățătorilor din județul Arad o secțiune cu numele de „**Secțiune de ajutor mutual al membrilor corpului didactic primar din jud. Arad**“ pe baza art. 35 al. g. din statutele numitei bănci.

II. Scopul și durata

Art. 2. Scopul secțiunii este

a) Acordarea de ajutor bănesc — la cheltuieli de înmormântare — moștenitorilor legali ai membrului decedat;

b) Acordarea unui ajutor bănesc regulamentar membrului care și-a pierdut capacitatea de muncă, din ce a urmat ieșirea din învățământ — cu orice vechime de serviciu;

c) Acordarea unui ajutor bănesc regulamentar membrului ce trece în statul de pensiune cu orice vechime de serviciu.

Art. 3. Durata secțiunii este aceeași, ca a Băncii Invățătorilor.

III. Membrii secțiunii. Inscierea lor.

Art. 4. Toți învățătorii din jud. Arad, cari în acelaș timp sunt și membri ai Băncii Invățătorilor, se pot înscrie ca membrii în secțiunea de ajutor mutual. Invățătorii, trecuți deja în statul de pensiune și soțiiile acestora precum și soțiiile învățătorilor — membrii activi se pot înscrie de membrii, respective membre ai acestei secțiuni, dar numai pentru cazuri de moarte.

Art. 5. Membrii controlului și ai administrației școlare, membrii ai băncii au drept de însciere în secțiune.

Art. 6. Înscierea în secțiune se va face pe baza unei declarații serioase adresate Consiliului de administrație al Băncii Invățătorilor din jud. Arad, care o va discuta și aproba după caz.

Art. 7. Orice membru se consideră înscris și intră în drepturile acordate de prezentul regulament numai din momentul când își primit formal și fără rezerve înscierea în secțiune și a vărsat în casa băncii învățătorilor — în contul secțiunii, taxa de însciere și cotizația specială prevăzută la art. 9 din acest regulament.

Art. 8. Calitatea de membru se pierde;

a) Prin neplata cotizațiilor cuvenite la termenul stabilit prin acest regulament.

b) În urma cererii formale de retragere a membrului adresată consiliului de administrație a băncii sau adunării generale a secțiunii.

c) Dacă încetează să fie membru al Băncii Invățătorilor din jud. Arad.

d) Dacă lucrează contra intereselor secțiunii.

În cazurile prevăzute la al. a) b) și c) escluderea se face de consiliul de administrație, iar în cazul d) de către adunarea generală a secțiunii.

IV. Indatoririle membrilor.

Art. 9. Fiecare membru este dator, ca imediat după admiterea înscierii în secțiune, să depună la cassa Băncii Invățătorilor din jud. Arad, o taxă de însciere de lei 100, cu care să se formeze fondul general al secțiunii.

Art. 10. În caz de deces a unui membru, sau prin declararea de incapacitate de muncă — prin care ar deveni dimis din funcțiune, ori prin pensionarea cutării membru, — ceilalți membrii ai secțiunii — în timp de o lună dela data înștiințării — vor plăti de fiecare caz câte-o cotizație fixată în fiecare an de adunarea generală, cu care se formează fondul special de ajutoare al secțiunii.

Această cotizație se va calcula în raport cu vechimea membrilor în învățământ, spre care scop — pentru o calculare rațională am întocmit următorul :

Tablou sinoptic).

Ani de serviciu	1 - 10 ani			11 - 20 ani			21 - 30 ani			31 - 35 ani			Notă
	No. membr.	Cota	De plată	No. membr.	Cota	De plată	No. membr.	Cota	De plată	No. membr.	Cota	De plată	
1 - 10	200	17	3.400	200	25	5.000	200	40	8.000	200	50	10.000	
11 - 20	66	24	1.584	66	35	2.310	66	60	3.960	66	70	4.620	
21 - 30	38	47	1.786	38	70	2.660	37	110	4.180	38	140	2.320	
31 - 35	36	100	3.600	36	150	5.400	36	250	9.200	36	300	10.800	
Total:	340		10370	340		15370	340		25340	340		30.740	

Spre a fi înțeles acest tablou redăm următoarele explicații :

a) Când decesul și incapacitatea s-ar întâmpla între anii de serviciu 1 - 10 inclusiv, secțiunea ar lichida celor în drept suma de lei 10.000; dar tot atunci toți membrii secțiunii ar contribui cu cotele din categoria „**1 - 10 ani**“, cari cote în total ar da suma de Lei 10.370;

b) Când decesul, incapacitatea și pensionarea s-ar întâmpla între anii de serviciu 11 - 20 inclusiv, — secțiunea ar lichida celor în drept suma de Lei 15.000; dar tot atunci toți membrii secțiunii ar contribui cu cotele din categoria „**11 - 20 ani**“, cari cote în total ar da suma de Lei 15.370;

c) Când decesul, incapacitatea și pensionarea s-ar întâmpla între anii de serviciu 21 - 30 inclusiv, — secțiunea ar lichida celor în drept suma de Lei 25.000; dar tot atunci membrii secțiunii ar contribui cu cotele din categoria „**21 - 30 ani**“, care în total ar da suma de Lei 25.340, — și

d) Când decesul, incapacitatea, ori pensionarea ar urma între anii de serviciu 31 - 45 inclusiv, — secțiunea ar lichida celor în drept suma de Lei 30.000; dar în schimb toți membrii secțiunii ar contribui cu cotele din categoria „**31 - 35 ani**“, cari cote în total ar da suma de Lei 30.740.

Se notează, că în categoria „**1 - 10 ani**“, se incadrează toți membrii pensionari și soții acestora precum și soții membrilor activi, cari deja sunt membrii respective membre a secțiunii de ajutor mutual în caz de deces, care secțiune — prin adoptarea noului regulament, se consideră de disolvată.

Această categorie de membri ai secțiunii, precum și acei cari se vor înscrie din nou, vor plăti cote numai în cazuri de decese, prin ce intrăm în categoria de drepturi „**1 - 10 ani**“, urmând ca secțiunea — în caz de deces — să lichideze celor în drept suma de Lei 10.000, — dar în schimb

1) Acest tablou are la bază numărul Invățătorilor titulari după vechime în serviciu cari au fost membri ai Băncii Invățătorilor din jud. Arad la data de 1 Noemvrie 1935.

în asemenea cazuri toți membrii secțiunii vor contribui cu cotele din categoria „**1—10 ani**“, cari cote în total dău suma de Lei 10.370.

Incasările, ce întrec sumele de lichidat se numesc **rezerve matematice**. D. c.: La categoria „**1—10 ani**“, se află la total Lei 10.370, din care lei 10 000 este sumă pentru lichidare, iar lei 370 ca **rezervă matematică**. Tot astfel la categoria „**11—20 ani**“ — rezerva matematică este lei 370; la „**21—30 ani**“ rezerva matematică este lei 340; iar la cea din urmă categorie, rezerva matematică este lei 740. Aceste rezerve matematice au altă menire.

Cu ocazia lichidării sumelor celor în drept se vor reține:

dela cei ce au de primit Lei 10.000	se vor reține	$5\% =$	500
” ” ” ” ”	” 15.000	” ” ”	$6\% =$ 900
” ” ” ” ”	” 25.000	” ” ”	$8\% =$ 2.000
” ” ” ” ”	” 30.000	” ” ”	$10\% =$ 3.000

Deci: Sumele rezultate din procente vor fi detrase din suma arondată spre lichidare.

Sumele prestate din rezultatele matematice și din procentele scăzute se vor distribui 50% fondului general, iar 50% se vor înregistra în contul cheltuelilor de administrație.

Art. 11. Atât cotizațiile cât și taxele de înscrieri se vor reține — dela membrii învățători activi, cât și pentru soțile acestora membre ale secțiunii prin statele de plata salariilor — pe baza borderourilor lunare întocmite de către conducerea Băncii Învățătorilor; iar pensionarii și soțile acestora le vor vărsa direct la cassa băncii în termenul fixat de acest regulament:

Art. 12 Incasările și plățile se vor efectua prin administrația Băncii Învățătorilor pe lângă eliberarea actelor justificative.

Art. 13 Sumele secțiunii se păstrează la Banca Învățătorilor, cari se vor mări cu dobânzile cuvenite depunerilor spre fructificare.

Art. 14. Oricare membru aparținător numai categoriei de deces poate da consiliului de administrație al băncii o declarație scrisă, păstrată în plic, în care va designa pe moștenitorii, — ori că în ce mod înțelege să distribue între aceștia ajutoarele cuvenite — în caz de moarte. Aceste declarații se păstrează în secret, iar primirea lor se confirmă printr'o scrisoare. Declarațiunile pot fi schimbate oricând, iar la executare se va ține cont numai de dispozițiunile cuprinse în declarația din urmă.

V. Capitalul secțiunii.

Art. 15 Se formează din: a) Fondul special ca proveniență din cotizațiile arătate în tabloul sinoptic dela art. 10.

b) Fondul general, ce se formează din cotizațiile prevăzute la art. 9, care fond se va mai augmenta cu :

1. sumele rămase din taxele de înscriere, după acoperirea cheltuielilor,
2. dobânzile capitalizate,
3. rezervele matematice (art. 10),
- 4 50% din procentele scăzute la sumele arondate spre lichidare (art. 10) și
5. o cotizație de Lei 50 ce se va încasa dela toți membrii secțiunii în fiecare an cel mult până la 1 Aprilie.

Acest fond general se va augmenta până la suma maximă necesară la o eventuală dizolvare a băncii și a secțiunii, pentru a putea rebonifica pe membrii secțiunii rămași în viață — măcar cu suma cotizațiilor vărsate, ori întrucât fondul general n'ar putea acoperi cotizațiile vărsate, atunci acest fond se va distribui — la dizolvare — în proporția cotizațiilor vărsate, conform tabloului sinoptic.

Cotizațiile vărsate — la disolvare — nu vor putea face obiect de discuție, deoarece atunci acesta se va distribui în întregime conform aliniatului anterior.

Art 16. Sumele arondate pentru lichidare se vor plăti celor în drept, dacă :

a) **în caz de deces** moștenitorii vor aduce cazul de moarte la cunoștința consiliului de administrație a băncii, prezentând actul de deces în termen de 3 luni.

b) **în caz de incapacitate** interesatul membru va dovedi cu act că a fost pus în disponibilitate din motivul infirmițăii ori a incapacității de muncă. Dovada se va face tot în termen de 3 luni, dela declararea de incapacitate.

c) **în caz de pensionare** interesatul va dovedi cu act din care se va constata pensionarea

Dela prezentarea actelor amintite, Banca Invățătorilor este obligată a lichida sumele arondate — după scăderea procentului amintit la art. 10 — cel mai iârziu în curs de 3 luni.

Pentru moștenitorii minori, obligațiunile de încasarea sumei arondate în contul membrului decedat, cad în sarcina tutorelui sau a ruedelor preferate.

Art. 17 In caz de nepricepere sau reacredință a tutorilor în întrebunțarea ajutorului primit, secțiunea prin Banca Invățătorilor își rezervă dreptul de a cere justiției pedepsirea și înălțurarea lor.

Art. 18. Pierd dreptul la ajutor moștenitorii cari au premeditat sau au cauzat moartea membrului, ori dacă acesta s'a sinucis din cauza lor. În

aceste cazuri administrația secțiunii va lua de bază concluziile definitive ale justiției.

Art. 19. La achitarea sumei arondate pentru caz de deces se va avea în vedere datoria decedatului către bancă, care datorie se va detrage și numai restul va fi servit moștenitorilor.

VI. Conducerea secțiunii.

Art. 20. Couducerea secțiunii cade în sarcina administrației Băncii Invățătorilor din jud. Arad, controlându-se de cenzorii săi.

Lucrările secțiunii, ce cad în sarcina consiliului de ad-ție a băncii se vor discuta și aproba în ședințele ce le va ține consiliul și pentru lucrările băncii, așa că ședințele consiliului de ad-ție se convoacă potrivit dispozițiunilor statutare ale băncii.

(Opiniile individuale ale consiliului de ad-ție și a delegației permanente, nu vor fi divulgăte).

VII. Consiliul de Ad-ție

— în afacerile secțiunii —

Art. 21. Îndatoririle consiliului de ad-ție sunt:

- a) Primește cererile de înscriere și hotărăște primirea lor,
- b) Incasează cotizațiile și taxele de înscriere,
- c) Ratifică hotărârile comitetului de direcție în privința lichidării sumelor arondate ca ajutoare,

- d) Administrează capitalul secțiunii

- e) Convoacă adunările generale ordinare și extraordinare ale secțiunii — în scopul dării de seamă a lucurilor anuale și a aprobării socoșilor.

- f) Intocmește bugetul de cheltuieli al secțiunii;

Art. 22. Pagubele materiale provenite din vina membrilor consiliului de ad-ție și a delegației permanente cad în sarcina lor, răspunzând de ele în mod solidar.

VIII. Adunarea generală.

Art. 23. Adunarea generală a secțiunii se ține odată cu cea a Băncii Inv. din jud. Arad și este convocată de consiliul de ad-ție. În convocare se va lăua în ordinea de zi și chestiunile de discutat referitoare la secțiune.

Art. 24. Adunarea generală extraordinară a secțiunii poate fi convocată de consiliul de ad-ție, de cenzori, ori de cel puțin 20 membri ai secțiunii și chiar fără obligațiunea de a se ține în același timp și a băncii.

Orice adunare generală privitoare la secțiune este legal constituită dacă întrunește jumătate plus unu, din numărul membrilor secțiunii, rămași la ultima co-

tizație. Convocarea oricărei adunări g-rale, în caz de neîntrunire a acestui număr de membrii, se va face după aceleași norme ca și la bancă, iar a doua oră se va ține cu orice număr de membri prezenți.

Art. 25. Atribuțiunile adunării g-rale ordinare sunt:

- a) Să stabilească cotizația specială pentru a fi plătită de membrii,
- b) Să aprobe hotărârile consiliului de ad-ție și să dea descărcarea de gestiune, după ce ascultă și discută darea de seamă a consiliului de ad-ție.
- c) Să rezolve neînțelegerile ivite între membri și consiliul de ad-ție.

Hotărârile adunării generale se aduc cu majoritatea voturilor prezente.

Art. 26. Pentru modificarea acestui regulament, se va intocmi de către consiliul de ad-ție un proiect de modificare și se va supune adunării g-rale, care va hotărî în consecință, potrivit prevederilor statutare.

Art. 27. Secțiunea de ajutor mutual — fiind acceptată în principiu — și va putea începe activitatea și va putea funcționa în sensul acestui regulament, dacă toți membrii băncii — azi în număr de 340 se vor înscrie și de membri ai secțiunii. La caz, dacă numărul membrilor secțiunii ar fi mai mic ca cel arătat, ar urma schimbarea tabloului sinoptic îutr'un sens potrivit.

Art. 28. În caz de disolvarea secțiunei, dacă din fondul general după distribuire, ar mai rămâne ceva rezervă matematică, aceia de drept va trece la fondul de ajutorare a băncii.

OFICIALE

Reviz. școlar. No. 360—1936

Instrucțiuni

cu privire la administrarea bunurilor statului.

Ce să inventariem.

Mobilele cari sunt proprietatea instituțiunilor, tablourile, hărțile, obiectele de artă cărțile, instrumentele, aparatele, colecțiile, animale vii mici și mari de prăsilă, de muncă; vehicole, mașini, și orice fel de lucruri cari nu sunt supuse consumării, sau expuse stricăciunii, sau destinate sporei vânzării ori comandate spre transformare, lămpi, candelabre, instalații de baie, sau de bucătărie, spălătoare de orice fel, paturi și trusoul necesar perdelelor și toate obiectele constructive fie că sunt sumpărate fie că sunt donate, fie că sunt produsele casnice ale școalei, prin atelierele ei se înregistreză la inventarul partidei Nr. 12 și despre aceste se face în fiecare an o dare de seamă pu-

blică prin cont de gestiune și față de autorități prin înaintarea recapitulației registrului inventar.

Nu se vor inventaria: obiectele de valoare mică și fragile și care prin folosire devin obiecte fără valoare de ex: vase de lut pt. flori, pt. spălat, butelii, pahare pentru apă, tuburi de sticlă, cârpe de sticlă, mături, perii de frecat, de lustruit, preșuri, tocuri, creioane, minerale pentru experiență, florile de gădină, manualele de școală, care se împrumută elevilor săraci și nici cele trimise ca mostre, sau cărțile ce se împart ca premii școlare. Astfel de obiecte se țin în evidență în registrul de materiale pentru control. Obiectele de muzeu, sau expoziții permanente se vor inventaria.

Contabilizarea mișcărilor produse în cursul anului se face prin înregistrarea în „Inventarul Jurnal“ și în „Inventarul Special“ și ca registre ajutoare se întrebunează „Inventarul de cameră“. Liniaitura acestor registre este următoarea:

Inventar jurnal

Inventarul camerei Nr.

Nr. de inventar	Bucăți	Numirea obiectelor	Observații

Inventarul special

Numirea și descrierea obiectelor	Numărul de inventar Nr. curent din jurnalul inventar			
		Anul 1936	Anul 1937	Anul 1938
bucăți		Constatată la facerea inventarului și înființate în cursul anului		
Lei valoarea	Numărul desființării în inventar jurn.			
bucăți		Desființate în cursul anului		
Lei valoarea		Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului		
bucăți			Desființate în cursul anului	
Lei valoarea	Numărul desființării în inventar jurn.		Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea			Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea	Numărul desființării în inventar jurn.		Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea			Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea	Numărul desființării în inventar jurn.		Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea			Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea	Numărul desființării în inventar jurn.		Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
bucăți				Desființată în cursul anului
Lei valoarea			Rămase la începutul anului și înființate în cursul anului	
Observații				

J u r n a l u l

Inventarul general al școalei este inventarul jurnal în care se arată numărul bucătăilor și valoarea obiectelor înregistrate în ordine cronologică. Inventarul jurnal cuprinde două părți: o parte de intrare și alta de eșire, adecă înființări și desființare. Partea de intrare cuprinde obiectele constatate la întocmirea inventarelor, sau la o inventariere nouă. După înregistrarea realităților la inventariere, urmează să se inscrie în sir nou obiectele ce se cumpără în cursul anului, sau obiectele scoase din inventar în baza unei aprobații dela Comitetul școlar județean, sau Casa școalelor ce s'a făcut în baza unui proces verbal de scădere încheiat de Comitetul școlar precum s'a făcut propunerea de gestionarul școalei întocmind: „tablou“ de scăderea obiectelor din inventar propuse comitetului școlar al școalei primare de stat din comună.

Inregistrarea atât a facturilor, a actelor de donație că și a tablourilor de scădere, se va face în ordinea datei de proveniență a operațiunii. Dacă sunt mai multe obiecte de acelaș fel, se vor înregistra sub o singură poziție, indicând numărul bucătăilor, numai atunci când obiectele sunt perfect egale între ele. (în dimensiuni, materie, coloare și valoare). La rubrica „Numirea și descrierea obiectului“ se va scrie în amănunte, ca să poată fi binedeterminat de altele.

La rubrica prețul de cumpărarc se înțelege prețul de cost (adecă împreună cu cheltuielile de transport). Obiectele provenite din donaționi se vor înregistra în jurnal indicându-se și numele donatorului, fără preț de cumpărare, însă suferind spese cu transportul se vor inscrie; la aceste se vor face evaluările necesare în comisiunea delegată înregistrându-se valoarea lor de inventar la rubrica respectivă.

Inventarul jurnal se încheie în fiecare an bugetar. Copia inventarului jurnal referitor la anul respectiv se înaintează odată cu contul de gestiune.

Numărul curent în inventarul jurnal se începe cu Nr. 1 și se continuă până la finele anului bugetar.

La începutul anului viitor realitatea averii totale se înregistrează pe data de prima zi a anului bugetar și se inscrie valoarea averii reale, care corespunde cu soldul adecă cu diferența între valoarea obiectelor intrate și între cele eșite. De ex: Totalul la coloana obiectelor înființate este suma de lei 10.000; la coloana celor deființate suma de lei 100; se înregistrează cu cuvintele: Valoarea obiectelor rămase la începutul anului..... apoi se continuă înregistrările din cursul anului.

Pe actele justificative se va arăta numărul de înregistrare în jurnal și data înregistrării.

Obiectele de inventar se înregistrează în jurnal imediat, la primirea lor, indiferent dacă sunt, sau nu plătite și se va înregistra corespondent anului

financiar în care i se face cuvenita plată, sau încasare. Obiectele de inventar care prin transformări și înzestrări li se mărește sau se micșorează valoarea, se vor înregistra ca obiecte noi, însă se vor propune spre scădere din inventarul vechiu.

Registrul inventar special.

În acest registru obiectele sunt grupate pe capitulo și articole, după natura lor. Pentru fiecare grupă se va rezerva atâtea file câte obiecte pot fi înregistrate într'un timp de 5 ani. În acest registru descrierea obiectelor este și mai amănunțită, arătându-se: lungime, suprafață, volum, greutate, capacitate, formă, culoare, materialul din care i sunt făcute părțile etc. Sistemul de grupare este același pentru toate școalele în acest registru în mod permanent și anume:

La capitolul I (să nu se confundă cu partida care este înregistrată în alte registre).

Art. a) dosare, b) matricole, c) cataloage, d) registre de inspecții, e) conturi de gestiune, f) chitanțiere, g) bonuri de plată, h) dosare de examene, i) fișe pedagogice etc.

La capitolul II. Mobilierul instituției: birouri, mese, scaune, bănci, table, cătedre, lămpi, călimări, ceasornice, perdele, telefoane, cuiere, căni, etc.

Capitolul III materialul didactic; partea literară și partea științifică jucării pedagogice, distractive.

Capitolul IV. Biblioteca: cu grupările cărților după caracterul lor.

Mai notăm aici ca și în registrul inventar, *partida Nr. 12*. Biblioteca are liniatura sa deosebită astfel:

Model 0.

B i b l i o t e c a

Numărul de inventar	Numărul curent din inventarul jurnal	Secția (art.)	Grupa	cărti	Autorul	Titlul	Inființate		Desființate		Observații
							bucăți	volume	fascicole	Lei	

Capitolul V. Uineltele de lucru manual, de grădinărie, agricole.

Capitolul VI. Instrumentele mecanice de ateliere (la școli înzestrăte cu mașini).

Capitolul VII. Articole de gospodărie: unelte de bucătărie, veselă, trusou, imbrăcăminte etc.

Capitolul VIII. Animale de hrana: vaci de lapte, oi, scroafe, capre, găini, găște și alte animale dela cari luăm, pentru consumație sub orice formă, produsele lor.

Capitolul IX. Animale de muncă: boi, cai, bivoli, măgari, catări etc.

Capitolul X. Diverse: unelte de curățenie, și a.

Pe prima pagină a registrului „Inventar special” se face un repertoriu a capitolelor înființate în dreptul căruia se va arăta și numărul paginei. Această clasare în inventarul special este obligatorie.

Bibliotecile mai mari de 100 volume sunt obligate ca în afară de inventar, să înființeze un catalog științific și un catalog local. În catalogul științific cărțile sunt ocupate pe categorii și autori ordine alfabetică; iar catalogul local cuprinde cărțile aşa cum sunt aflate în dulap. Nr. curent este în legătură în aceste cataloage. Acest lucru este necesar în vederea așezări estetice a cărților de diferite mărimi.

Numărul curent al inventarului special este numărul ce se aplică pe obiecte la loc potrivit arătându-se și numărul capitolului. Acest număr este valabil 5 ani, sau până la o inventariere nouă. Registrul special se verifică odată pe an deodată cu registrul jurnal, al cărui total trebuie să fie egal cu totalul registrului jurnal.

La sfârșitul fiecărui an bugetar se înaintează recapitulația registrului inventar. Totalul partidelor, atât la averea imobilă cu averea mobilă împreună va fi egal cu totalul registrului inventar jurnal, respective al inventarului special.

Inventarul de cameră se afișează pe părte. Directorul școalei va da în răspunderea intendentului, sau dirigintelui de clasă, paza și îngrijirea obiectelor a fiecărei camere.

Predarea și primirea inventarului se va face în baza inventarului de cameră; gestionarul responsabil va cere socoteală totdeauna numai în baza acestui inventar.

Cu privire la scăderea obiectelor din inventar: se admite scoaterea obiectelor, cari sunt cu desăvârsire uzate și nu se mai pot folosi. Cele cari pot fi reparate, se vor repara.

Obiectele se pot scădea din inventar numai după aprobarea Ministerului Instrucțiunii, sau Inspectoratului școlar.

Fără aprobarea Ministerului și numai cu aprobarea comitetului școlar se pot scădea: Obiectele pierdute, sau stricate din vina cuiva, care a restituit prețul obiectului pentru a fi înlocuit; cele cari s-au transformat și trebuiesc inventariate din nou; cărțile cari trebuesc arse din cauza unei boli contagioase (cari s-au restituit de bolnavi).

Valoarea obiectului se calculează pentru a fi înlocuit cu altul, în caz de scădere, după prețul pieții și nu valoarea înscrisă la inventar.

Pentru justificarea scăderii odată cu tabloul de gestiune se va înainta și tabloul aprobat.

Model 22. **Tablou de obiectele propuse pentru scădere**

Nr. curent	Numărul de inventar special	Numărul sub care a fost înființat în inventarul jurnal	Numirea obiectelor de scăzut	Motivarea scăderii	Valoarea inventarării	Materialul ca se poate valoriza după scădere	Observații
					Lei	Lei	Lei

Indată după aprobarea scăderii se fac înregistrările; iar obiectul va fi vândut, îndepărtat, ars, sau distrus, precum s'a hotărât. Dacă obiectul a fost vândut la licitație se scad cheltuielile întâi și numai restul se va vărsa casieriei. Vânzarea cărților din bibliotecă este strict interzisă, aceste la scădere trebuie să arse imediat.

Schimbul de obiecte între instituții este permisă numai cu aprobarea autorității superioare. Predarea se face în baza unui tablou și anume:

Model 23.

T a b l o u
de obiectele cedate
în baza ord. Nr.

Nr. crt.	Nr. de inventar special	Nr. sub care a fost înființat în inv. jurnal.	Numirea obiectelor predate	Obiecte predate	Nr. sub care a fost înregistrată scăderea în inv. jurnal	Observații
				buc. valoarea lei		

T a b l o u
de obiectele primite dela
în baza ord. No.

Nr. crt.	Numirea obiectelor primite	Obiecte primite buc.	Nr. sub care s'a înregistrat la instituția primitoare		Observații
			valoarea	jurnal	
			l e i	special	

Gestionarul administrației exercită controlul întregii averi.

Cu fiecare ocazie de schimbare a persoanei gestionarului responsabil luarea și predarea averii se face în asistență unui delegat al autorității superioare.

Despre plusuri și lipsurile descoperite se vor întocmi tablouri atât pentru predare cât și primire.

Procesul verbal de predare și primire a inventarului se dresează în 4 exemplare: unul pentru școala, unul pentru delegatul autorității care asistă, unul pentru predătorul averii.

Această procedură se face la orice fel de predare și primire a inventarului.

Asupra lipsurilor și plusurilor constatare dispune autoritatea superioară.

Pentru ținerea la curent a inventarelor se iau măsuri disciplinare cu eventuale sancțiuni materiale.

Obiectele din inventar nu pot fi înstrenate sub nici o formă, nici întrebuijăte de gestionar sau de particulari pentru trebuințele lor în afară de serviciul statului sau al instituției.

Organele de control ale ministerelor vor verifica odată pe an existența obiectelor înscrise în inventar și cele neînscrise rezultate din gestiunea școală, încheind proces verba și raportând despre cele constatate.

La fiecare perioadă de 5 ani inventarul se va alcătuiri din nou aşa cum s'a procedat la stabilirea primului inventar încheind procese verbale și înființând noi registre la fel, precum s'a amintit mai sus. Înscrierea obiectelor din registrele vechi corespund în registrele noui cu soldul ultimei zi din ultimul an bugetar.

Registrele se țin în cea mai perfectă curățenie. Nu se admit ștersături și corectări fără justificare cu proces verbal. Suma ce s-ar șterge trebuie să fie numai odată cu cerneală roșie.

S'au publicat aceste instrucțiuni în revista „Scoala vremii“ ca fiecare învățător să cunoască amănunțit îndatoririle sale de bun administrator al averii ce i se încredințează.

Fiecare învățător, învățătoare sau conducătoare de grădină de copii va studia această comunicare.

Revizoratul școlar din Arad.

In atenția celor interesați. Examenul de definitivat va începe în 20 Aprilie, iar cel de gradul II la 1 Mai c. Biroul asociației secției noastre a intervenit la minister să se fixeze comisiuni de examinare și la Arad. Din acest județ fiind câteva sute candidați la aceste examene.

No. 911/1936.

Aveam onoare a Vă aduce la cunoștință că On. Minister prin Decizia No. 28189/1936 a hotărât că amenzile școlare cari nu pot fi plătite se vor presta în natură.

Revizor școlar :

ss. Lazar Igrisan.

Şeful serviciului :

ss. Teodor Tundre.

No. 804 1936.

Aveam onoare a Vă aduce la cunoștință, că Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrorîilor sociale a ordonat surorilor de ocrorie să-și extindă activitatea și la copiii din școlile primare și grădinițele de copii, având să se intereseze de curățenia copiilor și făcându-le lecții de igienă. Vă aducem aceasta la cunoștință pentru a le sta surorilor în ajutor când se vor prezenta pentru a-și face datoria.

Revizor școlar :

ss. Lazar Igrisan.

Şeful serviciului :

ss. Teodor Tundre.

Necrolog.

† Florica Răsman.

Cu inima frântă de durere și'n veci neconsolată, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoșcuților, că prea iubită noastră fiică, soră și cununată, **Florica Răsman** învățătoare—Siria, după mari și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, la 13 Martie 1936, ora 8 seara, în etate de 25 ani.

Inmormântarea a avut loc în ziua de 15 Martie a. c. ora 2 p. m., în cimitirul bisericii ort. rom. Galșa.

Dormi în pace suflet bland, memoria Ta va fi în veci neuitată!

Galșa, 14 Martie 1936.

Văduva Sida Răsman, mamă; Vioara Răsman, mărit. Talian, soră; Ion Talian, cununat; Dumitru Răsman, bunic.

La depeșă expediată D-lui Ministrului Dr. C. ANGELESCU, de Asoc. înv. secția Arad, cu ocazia adunării generale extraordinare din 8 Martie c., Excelența Sa a răspuns prin următoarea telegramă:

Președintelui asoc. înv. Cristea N. A R A D

București. — Vă mulțumesc foarte mult pentru cuvintele atât de călduroase ce mi-ați adresat și vă asigur că voi susține cu toată energia cauza dreaptă a invățătorilor. Exprimăți-le vă rog loată recunoștința și solicitudinea mea. Ministrul Instrucțiunii dr. ANGELESCU.

Raportul

Consiliului de Administrație al Băncii Invățătorilor din jud. Arad, despre gestiunea anului 1935

Pentru a da posibilitate tuturor membrilor societari de-a cunoaște mersul băncii în cursul anului de gestiune 1935, cu onoare prezentăm următoarea situație:

1. La 1 Ianuarie 1935, banca a avut 288 societari cu 820 părți sociale și un capital semnat de Lei 4 000 și vărsat 361.750 Lei.

In cursul anului 1935 s-au mai înscris 88 societari cu 351 părți sociale și un capital semnat de Lei 175.000 și vărsat 154.300 Lei.

Tot în cursul anului 1935 s-au retrас 10 societari cu 2 părți sociale în valoare de Lei 10.000 și vărsat 9.950 Lei.

Astfel situația la 31 Decembrie 1935, se prezintă cu 366 societari, cu 1151 părți sociale în valoare de Lei 575.500 și cu un capital social vărsat de Lei 506.100.

2. La 1 Ianuarie 1935, banca a avut 21 deponenți cu un sold de 167.444. În cursul anului 1935 s'a mai majorat cu 27 deponenți cu suma de Lei 395.693. Tot în cursul anului 1935 s'au retrăs 11 deponenți cu depunerile de Lei 235.627.

Astfel la 31 Decembrie 1935, mai rămân 37 deponenți cu un sold de lei 327.510, care sumă a mai primit dobânzi capitalizate de 8167 Lei. Așa că situația depunerilor se prezintă la finea anului 1935 cu un sold de lei 335.678.

3. Soldul creditelor pentru operațiuni dela B. C. C. sucursala Cluj fac la 31 Decembrie 1935, 249.000 Lei.

4. La 1 Ianuarie 1935 am avut 157 debitori cu un împrumut de Lei 568.410, iar la finea anului avem 223 debitori cu un sold de Lei 1.001.225.

5. În ce privește participațiunile la alte instituții, la B. C. C. avem un capital social de Lei 20.000, iar la federala Zorile 10.000 Lei.

6. Pentru asigurarea depunerilor, la federala Zorile avem o depunere de Lei 20.503.

7. În ce privește secția de ajutor mutual la începutul anului 1935 a avut 66 membrii, în cursul anului s'au mai înscris 43 dintre cari unu a decedat, rămnând astfel 108 membrii cu un fond general de Lei 13667.

Pentru ilustrarea raportului nostru, prezentăm conturile Profit și Pierderi și Bilanțul anului 1935.

B I L A N T U L

Băncii Invățătorilor din jud. Arad, încheiat la 31 Dec. 1935.
ACTIV PASIV

Denumirea conturilor	Sumele l e i	Denumirea conturilor	Sumele l e i
Cassa	116,492	Capital social	565,550
Depozite la div. instituții	20,503	Fond de rezervă statutar	16,552
Efecte publice și acțiuni	31,760	Fond cultural	3,054
Asociații	59,450	Fond imobil	2,137
Diverși debitori	500	Fond amortisment mobilier	576
Mobilier	8,600	Depuneri spre fructificare	335,678
Dob. rep. la efecte de plată	816	Credite dela org. coop.	249,000
<i>Ingrădintari</i>	100,122	Diverși creditori	277
		Dobânzi reportate	23,264
		Fond g-ral secția mutuală	13,667
		Profit și perdere-Beneficiu	29,591
	1,239,436		1,239,346

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI
al Băncii Invățătorilor din jnd. Arad, încheiat la 31 Dec. 1935.

DEBIT

CREDIT

Cheftueli	Sumele l e i	Venituri	Sumele l e i
Cheftueli generale	2,755	Dob. și div. beneficii	87,578
Salarii	24,000	Diverse alte venituri	2,659
Cheftueli de deplasare	9,620		
Contribuții pentru control	2,235		
Impozite	183		
Fond amort. mobilier	516		
Dob. la fondul de rezervă	478		
Dob. la fondul cultural	173		
Dob. la depuneri-fructific.	11,373		
Dob. la alte diverse fond.	647		
Dob. la diverși creditori	8,656		
Totalul cheftuelilor	60,636		
Beneficiu net	29,591		
Total Lei:	90,227	Total lei:	90,227

Președinte:

ss. DIMITRIE BOARIU.

Casier:

ss. IOAN MARDIN.

ADRESA:

Onor

Biblioteca Palatului Cultural

Arad

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.